

van fysieke of psychische onderwerping door aanwending van zware of herhaalde druk of van specifieke technieken om het oordeelsvermogen te verstoren;

2° indien het in § 1 bedoelde misbruik ten aanzien van een minderjarige is gepleegd;

3° indien de in § 1 bedoelde handeling of onthouding van een handeling hetzij een ongeneeslijk lijken-de ziekte, hetzij een [2 ongeschiktheid tot het verrichten van persoonlijke arbeid van meer dan vier maanden]², hetzij het volledig verlies van het gebruik van een orgaan, hetzij een zware verminking tengevolge heeft;

4° indien het in § 1 bedoelde misbruik een daad van deelneming aan de hoofd- of bijkomende bedrijvigheid van een vereniging betreft.

§ 3. De straf is opsluiting van tien jaar tot vijftien jaar indien de handeling van de persoon of zijn onthouding van een handeling zijn dood heeft veroorzaakt.

§ 4. Met toepassing van de §§ 1 en 2 kan de rechtbank de veroordeelde gedurende een termijn van vijf jaar tot tien jaar geheel of ten dele ontzetten van de uitoefening van de in artikel 31, eerste lid, opgesomde rechten.

§ 5. De rechtbank kan bevelen dat het vonnis of een samenvatting ervan op kosten van de veroordeelde in een of meer dagbladen dan wel op ongeacht welke andere wijze wordt bekendgemaakt.¹

(1) W. 26.11.2011, art. 36; *Inwerkingtreding*: 02.02.2012

(2) W. 05.02.2016, art. 20 (BS 19.02.2016); *Inwerkingtreding*: 29.02.2016

Hoofdstuk V. Aanranding van de eer of de goede naam van personen

Art. 443. Hij die in de hierna aangeduide gevallen aan een persoon kwaadwillig een bepaald feit ten laste legt, dat zijn eer kan krenken of hem aan de openbare verachting kan blootstellen, en waarvan het wettelijk bewijs niet wordt geleverd, is schuldig aan laster, wanneer de wet het bewijs van het ten laste gelegde feit toelaat, en aan eerroof, wanneer de wet dit bewijs niet toelaat.

[Wanneer het ten laste gelegde feit hierin bestaat dat gedurende vijandelijkheden is geheuld met de vijand, hetzij door hem te helpen door het verschaffen van soldaten, manschappen, geld, levensmiddelen, wapens, munitie of materialen, hetzij door hem het betreden van het grondgebied, het zich handhaven of het verblijven aldaar door enig middel mogelijk of gemakkelijk te maken, zonder daartoe gedwongen of gevorderd te zijn, is het bewijs daarvan altijd ontvankelijk en kan het door alle middelen geleverd worden.

Wordt een genoegzaam bewijs geleverd, dan geeft de tenlastelegging geen aanleiding tot enige strafvervolg-ing.]

W. 11.10.1919, *enig art.*

Art. 444. De schuldige wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met geldboete van zesentwintig [euro] tot tweehonderd [euro], wanneer de tenlasteleggingen geschieden:

Hetzij in openbare bijeenkomsten of plaatsen;

Hetzij in tegenwoordigheid van verscheidene personen, in een plaats die niet openbaar is, maar toegankelijk voor een aantal personen die het recht hebben er te vergaderen of ze te bezoeken;

Hetzij om het even welke plaats, in tegenwoordigheid van de beledigde en voor getuigen;

Hetzij door geschriften, al dan niet gedrukt, door prenten of zinnebeelden, die aangeplakt, verspreid of verkocht, te koop geboden of openlijk tentoongesteld worden;

Hetzij ten slotte door geschriften, die niet openbaar gemaakt, maar aan verscheidene personen toegestuurd of meegedeeld worden.

W. 26.06.2000, art. 2, *Inwerkingtreding*: 01.01.2002

Art. 445. Met gevangenisstraf van vijftien dagen tot zes maanden en met geldboete van vijftig [euro] tot duizend [euro] wordt gestraft:

W. 26.06.2000, art. 2, *Inwerkingtreding*: 01.01.2002

Hij die schriftelijk bij de overheid een lasterlijke aangifte indient;

Hij die schriftelijk aan een persoon lasterlijke aantijgingen tegen zijn ondergeschikte toestuur.

Art. 446. Laster en eerroof jegens een gesteld lichaam worden op dezelfde wijze gestraft als laster en eerroof jegens individuele personen.

Art. 447. Hij die van laster beticht wordt wegens tenlasteleggingen, gericht, hetzij tegen dragers of agenten van het gezag of tegen enig persoon met een openbare hoedanigheid bekleed, hetzij tegen enig gesteld lichaam, naar aanleiding van feiten in verband met hun bediening, wordt toegelaten om door alle gewone middelen het bewijs van de ten laste gelegde feiten te leveren, behoudens het tegenbewijs door dezelfde middelen.

Indien het een feit betreft dat tot het private leven behoort, mag de dader van de tenlastelegging geen ander bewijs tot zijn verdediging aanvoeren dan het bewijs dat volgt uit een vonnis of uit enige andere authentieke akte.

Indien het ten laste gelegde feit het voorwerp is van een strafvervolgning of een aangifte waarover nog geen uitspraak is gedaan, wordt de vordering wegens laster geschorst tot het definitief vonnis of tot de eindbeslissing van de bevoegde overheid.

[Zo de strafvordering of de tuchtverordering met betrekking tot het ten laste gelegde feit vervallen is, wordt het betrokken dossier bij het dossier van het geding wegens laster gevoegd en wordt de vordering wegens laster hervat.

In geval van een beslissing van seponering of buitenvervolginstelling betreffende de vordering met betrekking tot het ten laste gelegde feit, wordt de vordering wegens laster hervat, onverminderd een schorsing van deze vordering wanneer het onderzoek met betrekking tot het ten laste gelegde feit een nieuwe gerechtelijke ontwikkeling kent.]

W. 04.07.2001, art. 2 (BS 10.08.2001); *Inwerkingtreding*: 20.08.2001

Art. 448. Hij die hetzij door daden, hetzij door geschriften, prenten of zinnebeelden iemand beledigt in een van de omstandigheden in artikel 444 bepaald, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot twee maanden en met geldboete van zesentwintig [euro] tot vijfhonderd [euro] of met een van die straffen alleen.

W. 26.06.2000, art. 2, Inwerkingtreding: 01.01.2002

[Met dezelfde straffen wordt gestraft hij die, in een van de omstandigheden in artikel 444 bepaald, iemand die drager is van het openbaar gezag of van de openbare macht of die met een openbare hoedanigheid is bekleed, door woorden beledigt in zijn hoedanigheid of wegens zijn bediening.]

W. 27.07.1934, art. 3

Art. 449. Indien er op het ogenblik van het misdrijf een wettelijk bewijs van de ten laste gelegde feiten bestaat en het blijkt dat de beklaagde de tenlastelegging heeft gedaan zonder enige reden van openbaar of van privaat belang en enkel met het oogmerk om te schaden, wordt hij, als schuldig aan kwaadwillige ruchtbaarmaking, gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot twee maanden en met geldboete van zesentwintig [euro] tot vierhonderd [euro] of met een van die straffen alleen.

W. 26.06.2000, art. 2, Inwerkingtreding: 01.01.2002

Art. 450. De in dit hoofdstuk omschreven misdrijven tegen bijzondere personen gepleegd, de lasterlijke aangifte uitgezonderd, kunnen niet worden vervolgd dan op klacht van de persoon die beweert beledigd te zijn.

Indien de persoon overleden is zonder een klacht te hebben gedaan of zonder daarvan te hebben afgezien, of indien de laster of de eerroof tegen iemand is gericht na zijn overlijden, kan de vervolging niet geschieden dan op klacht van zijn echtgenoot, van zijn afstammelingen of [wettelijke] erfgenamen tot en met de derde graad.

W. 31.03.1987, art. 98

Art. 451. Niemand kan de rechtvaardigings- of verschoningsgrond aanvoeren dat de geschriften, drukwerken, prenten of zinnebeelden die het voorwerp van de vervolging uitmaken, slechts de reproductie zijn van uitgaven die in België of in het buitenland verschenen zijn.

Art. 452. Vóór de rechtbank gesproken woorden of aan de rechtbank overlegde geschriften, geven geen aanleiding tot strafvervolging wanneer die woorden of die geschriften op de zaak of op de partijen betrekking hebben.

Lasterlijke, beledigende of eerroevende tenlasteleggingen die aan de zaak of aan de partijen vreemd zijn kunnen aanleiding geven hetzij tot een strafvordering hetzij tot burgerlijke rechtsvordering van de partijen of van derden.

W. 10.10.1967, art. 141

Bijzondere bepaling

Art. 453. Met gevangenisstraf van een maand tot

een jaar en met geldboete van zesentwintig [euro] tot tweehonderd [euro] wordt gestraft hij die zich schuldig maakt aan grafschennis.

W. 26.06.2000, art. 2, Inwerkingtreding: 01.01.2002

Art. 453bis. In de gevallen bepaald in dit hoofdstuk kan het minimum van de correctionele straffen worden verduubbeld, wanneer een van de drijfveren van het wanbedrijf bestaat in de haat tegen, het misprijzen van of de vijandigheid tegen een persoon wegens diens zogenaamd ras, zijn huidskleur, zijn afkomst, zijn nationale of etnische afstamming, zijn nationaliteit, zijn geslacht, zijn seksuele geaardheid, zijn burgerlijke staat, zijn geboorte, zijn leeftijd, zijn fortuin, zijn geloof of levensbeschouwing, zijn huidige of toekomstige gezondheidstoestand, een handicap, zijn taal, zijn politieke overtuiging, [1 zijn syndicale overtuiging,]1 een fysieke of genetische eigenschap of zijn sociale afkomst.

W. 10.05.2007, art. 38; Inwerkingtreding: 09.06.2007

(1) W. 30.12.2009, art. 114; Inwerkingtreding: 31.12.2009

Hoofdstuk VI. Enige andere wanbedrijven tegen personen

Art. 454. Hij die onder spijzen of dranken of onder voedingsmiddelen of voedingswaren, welke dan ook, bestemd om verkocht of gesleten te worden, stoffen mengt of doet mengen die de dood kunnen teweegbrengen of de gezondheid zwaar kunnen schaden, wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot vijf jaar en met geldboete van tweehonderd [euro] tot tweeduizend [euro].

W. 26.06.2000, art. 2, Inwerkingtreding: 01.01.2002

Art. 455. Met de straffen, bij het vorige artikel bepaald, wordt gestraft:

Hij die spijzen, dranken, voedingsmiddelen of voedingswaren, welke dan ook, verkoopt, slijt of te koop stelt, wetende dat zij stoffen bevatten die de dood kunnen teweegbrengen of de gezondheid zwaar kunnen schaden;

Hij die deze stoffen verkoopt of verschaft, wetende dat zij tot vervalsing van voedingsmiddelen of voedingswaren moeten dienen.

Art. 456. Met gevangenisstraf van drie maanden tot drie jaar en met geldboete van honderd [euro] tot duizend [euro] wordt gestraft hij die in zijn magazijn, in zijn winkel of in enige andere plaats spijzen, dranken, voedingsmiddelen of voedingswaren heeft, die bestemd zijn om verkocht of gesleten te worden, wetende dat zij stoffen bevatten die de dood kunnen teweegbrengen of de gezondheid zwaar kunnen schaden.

W. 26.06.2000, art. 2, Inwerkingtreding: 01.01.2002

Art. 457. De vermengde spijzen, dranken, voedingswaren of voedingsmiddelen worden in beslag genomen, verbeurd verklaard en onbruikbaar gemaakt.

[...]

W. 29.10.1919, art. 90

De schuldige kan bovendien worden veroordeeld tot ontzetting van rechten overeenkomstig artikel 33.

De rechtbank beveelt dat het vonnis zal worden aangeplakt op de plaatsen die zij bepaalt, en in zijn geheel of bij uittreksel zal worden opgenomen in de bladen die zij aanwijst; een en ander op kosten van de veroordeelde.

Art. 458. Geneesheren, heekundigen, officieren van gezondheid, apothekers, vroedvrouwen en alle andere personen die uit hoofde van hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hun zijn toevertrouwd, en deze bekendmaken buiten het geval dat zij geroepen worden om in rechte [of voor een parlementaire onderzoekscommissie] getuigenis af te leggen en buiten [1 het geval dat de wet, het decreet of de ordonnantie hen verplicht of toelaat]¹ die geheimen bekend te maken, worden gestraft met gevangenisstraf [1 van een jaar tot drie jaar en een geldboete van honderd euro tot duizend euro of met een van die straffen alleen.]¹

W. 30.06.1996, art. 10; *Inwerkingtreding*: 26.07.1996

W. 26.06.2000, art. 2, *Inwerkingtreding*: 01.01.2002

(1) W. 06.07.2017, art. 312 (BS 24.07.2017); *Inwerkingtreding*: 03.08.2017

Art. 458bis. [1 Eenieder, die uit hoofde van zijn staat of beroep houder is van geheimen en hierdoor kennis heeft van een misdrijf zoals omschreven in de artikelen [3 371/1 tot 377, 377quater, 379, 380, 383bis, §§ 1 en 2, 392 tot 394, 396 tot 405ter, 409, 423, 425, 426 en 433quinquies]³, gepleegd op een minderjarige of op een persoon die kwetsbaar is ten gevolge van zijn leeftijd, zwangerschap, [2 partnergeweld],² [4 gebruiken van geweld, gepleegd omwille van culturele drijfveren, gewoontes, tradities, religie of de zogenaamde "eer"]⁴ een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid kan, onverminderd de verplichtingen hem opgelegd door artikel 422bis, het misdrijf ter kennis brengen van de procureur des Konings, hetzij wanneer er een ernstig en dreigend gevaar bestaat voor de fysieke of psychische integriteit van de minderjarige of de bedoelde kwetsbare persoon en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen, hetzij wanneer er aanwijzingen zijn van een gewichtig en reëel gevaar dat andere minderjarigen of bedoelde kwetsbare personen het slachtoffer worden van de in voormelde artikelen bedoelde misdrijven en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen.]¹

(1) W. 30.11.2011, art. 6; *Inwerkingtreding*: 30.01.2012

Het Hof vernietigt artikel 6 van de wet van 30 november 2011, in zoverre het van toepassing is op de advocaat die houder is van vertrouwelijke informatie van zijn cliënt, dader van het misdrijf dat is gepleegd in de zin van dat artikel, wanneer die informatie mogelijkserwijs incriminerend is voor die cliënt (GwH nr. 127/2013, 26.09.2013 (BS 21.11.2013))

(2) W. 23.02.2012, art. 2; *Inwerkingtreding*: 01.03.2013

Het Hof vernietigt artikel 2 van de wet van 23 februari 2012, in zoverre het van toepassing is op de advocaat die houder is van vertrouwelijke informatie van zijn cliënt, dader van het misdrijf dat is gepleegd in de zin van dat artikel, wanneer die informatie mogelijkserwijs incriminerend is voor die cliënt (GwH nr. 163/2013, 05.12.2013 (BS 12.03.2014))

(3) W. 31.05.2016, art. 11 (BS 08.06.2016); *Inwerkingtreding*: 18.06.2016

(4) W. 18.06.2018, art. 2 (BS 27.09.2018); *Inwerkingtreding*: 01.09.2019

[**Art. 458ter.** § 1. Er is geen misdrijf wanneer iemand die uit hoofde van zijn staat of beroep houder is van geheimen, deze meedeelt in het kader van een overleg dat wordt georganiseerd, hetzij bij of krachtens een wet, decreet of ordonnantie, hetzij bij een met redenen omklede toestemming van de procureur des Konings.

Dit overleg kan uitsluitend worden georganiseerd, hetzij met het oog op de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van de persoon of van derden, hetzij ter voorkoming van de misdrijven bedoeld in Titel I ter van Boek II of van de misdrijven gepleegd in het raam van een criminele organisatie, zoals bepaald in artikel 324bis.

De in het eerste lid bedoelde wet, decreet of ordonnantie, of de met redenen omklede toestemming van de procureur des Konings bepalen ten minste wie aan het overleg kan deelnemen, met welke finaliteit en volgens welke modaliteiten het overleg zal plaatsvinden.

§ 2. De deelnemers zijn tot geheimhouding verplicht wat betreft de tijdens het overleg meegedeelde geheimen. Eenieder die dit geheim schendt, wordt gestraft met de straffen bepaald in artikel 458.

De geheimen die tijdens dit overleg worden meegeedeeld, kunnen slechts aanleiding geven tot de strafrechtelijke vervolging van de misdrijven waarvoor het overleg werd georganiseerd.]

W. 06.07.2017, art. 313 (BS 24.07.2017); *Inwerkingtreding*: 03.08.2017

[**Art. 458quater.** De artikelen 458bis en 458ter zijn niet van toepassing op de advocaat voor wat betreft het medelen van vertrouwelijke informatie van zijn cliënt wanneer die zijn cliënt mogelijk aan strafvervolging blootstelt.]

W. 06.07.2017, art. 314 (BS 24.07.2017); *Inwerkingtreding*: 03.08.2017

Art. 459. Met dezelfde straffen worden gestraft de bedienden of agenten van de berg van barmhartigheid die aan anderen dan aan de officieren van politie of aan de rechterlijke overheid de naam bekendmaken van hen die in deze instelling zaken hebben gezet of hebben doen zetten.

Art. 460. Hij die schuldig bevonden wordt aan het wegmaken van een [aan een postoperator] toevertrouwde brief of aan het openen van een zodanige brief om het geheim ervan te schenden, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot een maand en met geldboete van zesentwintig [euro] tot tweehonderd [euro] of met een van die straffen alleen, onverminderd zwaardere straffen, indien de schuldige een ambtenaar of een agent van de Regering of [een personeelslid van een postoperator of een persoon die voor zijn rekening optreedt] is.

KB 09.06.1999, art. 27; *Inwerkingtreding*: 18.08.1999

W. 26.06.2000, art. 2, *Inwerkingtreding*: 01.01.2002

Art. 460bis. [Met dezelfde straffen wordt gestraft hij die het afschrift van een exploit dat hij in zijn bezit

heeft ingevolge artikel 68bis van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, wegmaakt of die de omslag opent waarin dit afschrift zich bevindt, om het geheim ervan te schenden, behalve, in dit laatste geval, wanneer hij een van de ouders is van een minderjarig kind, ofwel de echtgenoot, de voogd, de bewindvoerder [¹ of de curator]¹.]

W. 14.01.1928, art. 4

(1) W. 17.03.2013, art. 151; *Inwerkingtreding*: 01.09.2014 (art. 233, gewijzigd door W. 12.05.2014, BS 19.05.2014, art. 22))

Art. 460ter. Elk gebruik [...] van door de [...] inzage of het nemen van een afschrift van] ¹ het dossier [² of het met eigen middelen tijdens een inzage gemaakte kopie van stukken van het dossier,]² verkregen inlichtingen, dat tot doel en tot gevolg heeft het verloop [² van het opsporingsonderzoek of]² van het gerechtelijk onderzoek te hinderen, inbreuk te maken op het privéleven, de fysieke of, morele integriteit of de goederen van een in het dossier genoemde persoon, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen [³ tot twee jaar]³ of met geldboete van zesentwintig [euro] [³ tot duizend euro]³.

W. 12.03.1998, art. 44; *Inwerkingtreding*: 02.10.1998

W. 26.06.2000, art. 2, *Inwerkingtreding*: 01.01.2002

(1) W. 27.12.2012, art. 27; *Inwerkingtreding*: 10.02.2013

(2) W. 05.05.2019, art. 82 (BS 24.05.2019); *Inwerkingtreding*: 03.06.2019

(3) W. 05.05.2019, art. 155 (BS 19.06.2019); *Inwerkingtreding*: 29.06.2019

Titel IX. Misdaden en wanbedrijven tegen eigendommen

Hoofdstuk I. Diefstal en afpersing

Art. 461. Hij die een zaak die hem niet toebehoort, bedrieglijk wegneemt, is schuldig aan diefstal.

[Met diefstal wordt gelijkgesteld het bedrieglijk weg-nemen van andermans goed voor een kortstondig ge-bruik.]

W. 25.06.1964, art. 1

Art. 462. Diefstallen gepleegd door een gehuwde ten nadele van zijn echtgenoot, door een weduwnaar of een weduwe wat zaken betreft die aan de overleden echtgenoot hebben toebehoord, door afstammelingen ten nadele van hun bloedverwanten in de opgaande lijn, door bloedverwanten in de opgaande lijn ten nadele van hun afstammelingen, of door aanverwanten in dezelfde graden, geven alleen aanleiding tot burger-rechtelijke vergoeding.

[¹ Het eerste lid is niet van toepassing wanneer deze diefstallen zijn gepleegd ten nadele van een persoon die kwetsbaar is ten gevolge van zijn leeftijd, zwangerschap, een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid.]¹

Ieder ander persoon die aan deze diefstallen deel-neemt of die de gestolen voorwerpen of een gedeelte ervan heeft, wordt gestraft alsof [¹ het eerste lid]¹ niet bestond.

(1) W. 26.11.2011, art. 37; *Inwerkingtreding*: 02.02.2012

Afdeling I. Diefstal zonder geweld of bedreiging

Art. 463. Diefstallen, in dit hoofdstuk niet nader omschreven, worden gestraft met gevangenisstraf van een maand tot vijf jaar en met geldboete van zesentwintig [euro] tot vijfhonderd [euro].

W. 26.06.2000, art. 2, *Inwerkingtreding*: 01.01.2002

[In het geval bedoeld bij artikel 461, tweede lid, be-draagt de gevangenisstraf echter niet meer dan drie ja-ren.]

W. 25.06.1964, art. 2

[¹ Het minimum van de straf bedraagt drie maanden gevangenisstraf en vijftig euro geldboete wanneer de diefstal werd gepleegd ten nadele van een persoon van wie de bijzonder kwetsbare toestand ten gevolge van de leeftijd, zwangerschap, een ziekte dan wel een li-chamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid dui-delijk was of de dader bekend was.]¹

(1) W. 26.11.2011, art. 38; *Inwerkingtreding*: 02.02.2012

Art. 464. De gevangenisstraf is ten minste drie maanden, indien de dief een dienstbode of een loon-dienaar is, zelfs wanneer hij de diefstal gepleegd heeft ten nadele van andere personen dan die welke hij dien-de, maar die zich bevonden hetzij in het huis van de meester, hetzij in het huis waar hij hem vergezelde, of indien de dief een werkmán, gezelf of leerling is, die de diefstal heeft gepleegd in het huis, het werkhuis of het magazijn van zijn meester, of ook indien de dief een persoon is die gewoonlijk arbeid verricht in de woning waar hij gestolen heeft.

Art. 465. In de gevallen van de vorige artikelen kun-nen de schuldigen bovendien worden veroordeeld tot ontzetting van rechten overeenkomstig artikel 33 [...].
W. 09.04.1930, art. 32

Art. 466. Poging tot een van de diefstallen, in de vo-rige artikelen vermeld, wordt gestraft met gevangenis-straf van acht dagen tot drie jaar en met geldboete van zesentwintig [euro] tot driehonderd [euro].

W. 26.06.2000, art. 2, *Inwerkingtreding*: 01.01.2002

Art. 467. Diefstal wordt gestraft met [opsluiting van vijf jaar tot tien jaar]:

W. 23.01.2003, art. 75 (BS 13.03.2003); *Inwerkingtreding*: 13.03.2003

Indien hij gepleegd wordt door middel van braak, inklimming of valse sleutels;

Indien hij gepleegd wordt door een openbaar ambte-naar door middel van zijn ambtsbediening;

Indien de schuldigen of een van hen de titel of de kentekens van een openbaar ambtenaar aannemen of een vals bevel van het openbaar gezag inroepen.

Afdeling II. Diefstal door middel van geweld of bedreiging gepleegd en afpersing

Art. 468. Hij die een diefstal pleegt door middel van geweld of bedreiging, wordt gestraft met [opsluiting van vijf jaar tot tien jaar].

W. 23.01.2003, art. 75 (BS 13.03.2003); *Inwerkingtreding*: 13.03.2003